

Ondrejove LISTY

Mesačník farnosti KOPRIVNICA
ročník III. číslo 6/2015

Chlieb a hry

Väčšina z nás vie, že ide o heslo zo starovekého Ríma, ktoré bolo vyjadrením života dekadentnej spoločnosti, ktorá už nehľadala nijaké vyššie ciele. Ale ponúka sa nám otázka: V čom spočíva fascinácia hrou, že sa stáva tak dôležitou ako chlieb? Keď sa opäť pozrieme na staroveký Rím, vidíme, že je to vlastne vyjadrenie túžby po živote v raji. Túžba po nasýtení bez námahy a po živote naplnenej slobody. Práve toto máme na mysli, keď sa povie hra: činnosť, ktorá je úplne slobodná, bez účelu, bez cieľa, bez nátlaku. Ale zároveň napína a využíva všetky sily človeka. Hra tak symbolizuje život. Najviac to vidíme u detí, ktoré sa hrajú na to, čo my dospelí už žijeme. Preto sa deti hrajú na traktoristov a modelky.

K najväčším fenoménom hry však patrí jednoznačne futbal. Dôkazom toho sú najmä majstrovstvá sveta, ale aj Liga majstrov. Musíte si to priznať, hlavne ak sedíte v Allianz aréne a sledujete s ďalšími 70-tisícami fanúšikmi hrať Bayern Mníchov. Futbal hlavne núti človeka, aby sa podriadil disciplí-

ne. Práve cez tréning získava nad sebou kontrolu, cez kontrolu prevahu a cez prevahu slobodu. Futbal ale učí hlavne disciplinovanej súhre. Tímová hra núti človeka k začleneniu jednotlivca do celku. Hráčov spája jeden cieľ: úspech alebo neúspech jednotlivca je úspechom alebo neúspechom všetkých. A futbal učí aj férovej rivalite. Všetci sú podriadení spoločným pravidlám. A to ich zároveň spája a zjednocuje. To, že sú protivníkmi, končí hneď ako končí hra. To, že sa v hľadisku ľudia identifikujú s hrou aj s hráčmi, je opäť len potvrdením toho, že sa spájajú s týmto životom slobody.

Je jasné, že toto všetko sa môže zvrhnúť k obchodu a zisku. Radosť z hry sa zmení na priemysel, ktorý produkuje len podvod. Ale aj tak nás futbal učí, že voľnosť spočíva v disciplíne a v závislosti na pravidlách. A že spolupráca a súťaživosť znamená v prvom rade zvíťaziť nad sebou samým. Sloboda, to sú pravidlá. To je výchova, ktorá nás učí spolupatričnosti a zdravej rivalite. Nie je závislá na vonkajšom úspechu. V žiadnom prípade to nie je postoj, že si môžem robiť čo chcem.

Milan Supek, farár

Karmelitánky

Hlavne v starozákonnej dobe je **hora** pre svoju mohutnosť pôsobivým symbolom Božieho majestátu a jeho prítomnosti. Starý zákon ospevuje slávu Libanonu a nádheru Karmelu. Biblická hora Karmel sa stala miestom rozhovorov proroka Eliáša s Bohom. Jeho slová: „**Žije Pán, Boh, pred ktorého tvárou stojím**“ (1Kr 17, 1), odrážajú život v Božej prítomnosti, ktorý sa stal základným prvkom karmelitánskej spirituality.

Karmelitánsky rád sa začal formovať v priebehu 12. storočia, s tradíciou proroka Eliáša a podľa vzoru skrytého života Panny Márie. V prvej polovici 13. storočia, však došlo k nútenej emigrácii pustovníkov z Karmelu do Európy. Príčinou boli silnejúce útoky mohamedánov a úpadok kresťanského štátu v Palestíne. Ich pôvodné kontemplatívno-apoštolské zameranie sa zmenilo na kontemplatívno-apoštolské. S nútenou emigráciou je spojený aj karmelitánsky škapuliar. Je symbolom záchranu rádu v európskych podmienkach a zároveň predstavuje ochotu nasledovať Ježiša podľa príkladu Márie.

V 16. storočí na scénu dejín rádu prichádzajú Terézia od Ježiša (z Avily) a Ján z Križa. V Španielsku položili základy reformovaných, t. j. bosých karmelitánov a karmelitánok. Bol to návrat

k pôvodným ideálom rádu. Svätá Terézia zvolila pre sestry karmelitánky, čisto kontemplatívnu formu života, ktorej srdcom je dôverné priateľstvo s Kristom, osobný vzťah s Bohom.

Apoštolát, ktorému sa venujú bosé karmelitánky, je výlučne apoštolát vnútornej modlitby a obety na službu Cirkvi. Dôležitým rysom ich života je mlčanie a samota, ktorá však nie je výrazom opustenosti, izolácie od druhých. Táto vonkajšia samota totiž nie je prázdna, ale vytvára priestor, ktorý má byť naplnený Božou prítomnosťou. Modlitba prekonáva všetky obmedzenia priestoru a času. Ďalším dôležitým aspektom života karmelitánok je práca, ktorú vykonávajú osamote a iba tam, kde je to vhodné, si navzájom pomáhajú. Kontemplatívny život karmelitánok predstavuje harmóniu ovzdušia samoty a sesterského spoločenstva.

Aj napriek radikálnemu spôsobu života patria bosé karmelitánky k najpočetnejším ženským rádom na svete.

Prvý kláštor bosých karmelitánok na Slovensku, sa od roku 1995 nachádza na území Farnosti Božieho milosrdenstva Košice – KVP. Ďalší bol založený v roku 2007, v Detve.

Bosí karmelitáni žijú na Slovensku v troch spoločenstvách: na Starých Horách pri Banskej Bystrici, na Urpíne v Banskej Bystrici a v Lorinčíku pri Košiciach.

Pútnické miesta v Košickej arcidiecéze, zasvätené Panne Márii Karmelskej, sa nachádzajú v Gaboltove, v Stropkove, vo Veľkom Šariši, v Tulčíku, v Humennom a v Strede nad Bodrogom.

Eva Boglarská

